

Épreuve, expérience ou expérimentation par laquelle on s'assure des qualités d'un objet, du bon fonctionnement d'un appareil, de l'efficacité d'un produit, d'un remède, de la valeur d'une théorie ou d'un procédé, etc. *Essai de résistance d'un matériau. Essai de stabilité d'un navire. Faire l'essai d'une nouvelle machine, d'une nouvelle voiture. Soumettre un médicament à de nombreux essais. Essai concluant, essai peu probant. Laboratoire, centre d'essais. Piste d'essai pour les avions, les voitures. Essai au sol, essai en vol. Pilote, mécanicien d'essai.*

->

Genre littéraire distinct de la **fiction**, défini par la **concision** et le caractère **personnel** de la **réflexion** ; ouvrage qui ressortit de ce genre littéraire ou lui emprunte certains caractères.

[Le Dictionnaire de l'Académie Française, 9e édition]

Première(s) épreuve(s) en vue de **contrôler les qualités ou les défauts d'une chose** avant son utilisation permanente.

Fait de s'engager dans une action **sans être absolument sûr** de l'appropriation du moyen utilisé, ou du succès d'une technique estimée plus ou moins aléatoire.

->

Ouvrage dont le sujet, **sans viser à l'exhaustivité**, est traité par **approches successives**, et généralement selon des méthodes ou des points de vue **mis à l'épreuve** à cette occasion.

[Trésor de la Langue Française informatisé]

Κείμενο **περιορισμένης** συνήθως εκτάσεως, που πραγματεύεται συγκεκριμένο **θέμα χωρίς να το εξαντλεί** και το οποίο αποδίδει **με σαφήνεια** τις απόψεις το γράφοντος.

[Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Γ. Μπαμπινιώτη]

Κάθε **σύντομη** σύνθεση γραμμένη σε **πρόζα** που στόχος της είναι να πραγματευτεί ένα **θέμα**, να εκφράσει μια **άποψη**, να μας πείσει να δεχτούμε μια θέση πάνω σε κάποιο ζήτημα ή απλώς να **ψυχαγωγήσει**. Το δοκίμιο διαφέρει από την πραγματεία ή τη διατριβή ως προς το γεγονός ότι **δεν** προτίθεται να είναι μια **συστηματική και ολοκληρωμένη** έκθεση, και επιπλέον απευθύνεται σε ένα **ευρύ και όχι ειδικό κοινό**· συνεπώς πραγματεύεται το θέμα του με έναν **μη ειδικό** τρόπο [...]

[Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων, Μ.Η. Abrams]

Κείμενο **μέτριου** μεγέθους, το οποίο πραγματεύεται ένα συγκεκριμένα **θέμα** με βάση την εμπειρία, την εποπτεία και την αντιληπτική ικανότητα **του συντάκτη** του [...] προσπάθεια **ερμηνευτικής προσέγγισης** ενός θέματος [...] μια απόπειρα, μια **προσπάθεια εν εξελίξει**, μια διερεύνηση, μια αναμέτρηση του συγγραφέα με το θέμα του **και τη γλωσσική του πραγμάτευση** [...] Ο δοκιμιογράφος δοκιμάζει **και δοκιμάζεται**. Το δοκίμιο κινείται ανάμεσα στην ελευθερία της λογοτεχνίας και τη μεθοδολογική αυστηρότητα του επιστημονικού λόγου.

[Αλφαριθμητάρι του φιλόλογου, Α. Μαντά]

